

До рідного народу... (скорочено)

Пантелеймон Куліш

До рідного народу,
подаючи йому український переклад
Шекспірових творів
Я ридаю, як згадаю
Діла незабуті
Предків наших, тяжкі діла!
Якби їх забути,
Я оддав би веселого
Віку половину!
Оттака-то слава наша.
Слава України!
Шевченко
Народе без пуття, без честі і поваги,
Без правди у завітах предків диких,
Ти, що постав з безумної одваги
Гірких п'яниць та розбишак великих!
Єдиний скарб у тебе — рідна мова,
Заклятий для сусідського хижацтва:
Вона твого життя міцна основа.
Певніша над усі скарби й багатства.
Се голос луччих предків з домовини.
Тих душ святих, що марно погибали
У злигоднях Великої Руїни,
Котру старці твоїм тріумфом звали.
О варваре! покинь тріумфувати
Та зчервоній од сорома тяжкого:
Що всі сусіде мають що назвати,
А ти своїм не назовеш нічого.
Що захопив єси серед руїни.
Забрав усе великий твій добродій;
Жене тебе неволя з України,
Із рідним словом тулишся мов злодій.
На ж зеркало всесвітнє, визирайся,
Збагни, який ти азіат мізерний,
Своїм розбоєм лютим не пишайся.
Забудь навіки путь хижацтва скверний
І до сім'ї культурників вертайся.

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Інколи поетам доводилося говорити гіркі слова правди на адресу свого народу. Але це з великої любові, з бажання просвітити його, прямувати до добра і світла. П. Куліш картає українців за те, що забувають свої традиції, славу предків. Вони мають неоціненний скарб — рідну мову, але й "з рідним словом" туляться, "мов злодій". Письменник закликає народ до освіти, до культури, тому підготував переклад творів Шекспіра.

П. Куліш вважав шлях повстань, селянських воєн неприпустимим, тому закликав: "Забудь навіки путь хижацтва скверний І до сім'ї культурників вертайся". У цьому його погляди були різко протилежні із Шевченковими, але кожен має право на свої переконання.